

MANIFEST WAARDIG OUDER WORDEN

Wat is de stand van zaken in de gemeente Barneveld?

1. Eén coördinerend wethouder voor het ouderenbeleid

Het ouderenbeleid in de gemeente Barneveld valt onder verschillende beleidsterreinen en organisaties. Wij stellen één persoon aan die integraal verantwoordelijk wordt het ouderenbeleid.

Bij de portefeuillevdeling van het nieuw te vormen college komt er een portefeuille Seniorenbeleid die onder één wethouder valt (waartoe wonen, zorg en preventie worden begrepen).

Wat is de stand van zaken?

In het huidige coalitieakkoord (dat geldt voor de periode 2018-2022) is hiermee, bij de verdeling van de portefeuilles, al rekening gehouden. De genoemde onderwerpen zijn bij één wethouder ondergebracht.

2. Werk aan de acceptatie en herwaardering van ouderdom

We moeten met elkaar in gesprek over hoe we denken over ouderdom, gebreken en over de waardering van het leven in ouderdom.

De coördinerend wethouder start een publiekscampagne en actieprogramma voor (het bevorderen van) samenhang en solidariteit tussen generaties.

Wij willen in Barneveld een overzicht van activiteiten om de samenhang en de solidariteit tussen generaties nog meer te bevorderen.

Wat is de stand van zaken?

Veel activiteiten die zijn gericht op senioren worden uitgevoerd of gecoördineerd door Stichting Welzijn Barneveld (SWB). Via de website van de SWB zijn al deze activiteiten goed te vinden. Hierbij wordt ook gezocht naar een passende combinatie met de maatschappelijke stages van scholieren.

Momenteel wordt gewerkt aan een verbeterde digitale sociale kaart met daarnaast, speciaal voor ouderen, ook een papieren versie. Op die manier worden ook alle andere organisaties in beeld gebracht die iets voor senioren kunnen betekenen.

Het is goed om op te merken dat het manifest Waardig Ouder Worden geen onderscheid maakt tussen de, grofweg, twee groepen ouderen: vitale en minder vitale ouderen. Wij vinden het belangrijk om beide groepen nadrukkelijk in beeld te houden.

3. Zet alles op alles om eenzaamheid bij ouderen te voorkomen

De zorgverleners moeten signalen over eenzaamheid beter doorgeven aan welzijnsorganisaties. We vragen gemeenten de juiste ondersteuning te bieden aan lokale (vrijwilligers)organisaties die eenzaamheid onder ouderen tegengaan en deze organisaties te betrekken bij het lokale ouderenbeleid. Gemeenten hebben immers de taak om door middel van huisbezoeken het welzijn van ouderen op een goede manier in kaart te brengen en te zorgen dat de huishoudelijke hulp op orde is. Wij vinden het belangrijk dat er nog meer samenwerking komt tussen diverse zorgverleners, patiëntenverenigingen, Stichting Welzijn Barneveld, mantelzorgers, vrijwilligers en de wethouder. Casemanagers dementie en medewerkers in de geestelijke gezondheidszorg hebben veel zaken ('cases') en daarmee veel mensen 'onder hun hoede'. Dit moet beter worden gestroomlijnd.

Wat is de stand van zaken?

Gelukkig zijn niet alle ouderen eenzaam (en alle eenzamen oud). Eenzaamheid komt in de gemeente Barneveld bijna evenveel voor als in andere gemeenten en is een niet op zichzelf staand thema.

De ontwikkelingen in de maatschappij zijn op dit punt goed merkbaar (dat was al zo, maar de actualiteit rondom het coronavirus toont dat in extra mate aan). Veel ontmoetings- en bewegingsactiviteiten die voor ouderen worden georganiseerd, hebben als bijkomend voordeel dat de eenzaamheid wordt verminderd.

Al langer bestaat het huisbezoek dat wordt aangeboden als inwoners 75 jaar worden. Ze worden door vrijwilligers "bijgepraat" over voorzieningen en activiteiten die er in Barneveld zijn. Tijdens deze huisbezoeken wordt een informatiepakket overhandigd. De leeftijd voor het ontvangen van zo'n huisbezoek is recent verhoogd naar 80 jaar omdat veel jonge ouderen nog behoorlijk vitaal zijn. Alle inwoners van 75 jaar krijgen nu het informatiepakket; inwoners van 80 jaar kunnen aangeven een huisbezoek op prijs te stellen.

Voor de goede afstemming tussen alle partijen functioneert al langere tijd het 'Platform Wonen Zorg en Welzijn' waar meer dan dertig partijen, die met deze thema's te maken hebben, elkaar periodiek ontmoeten. Hier wordt actuele informatie uitgewisseld en genetwerkt.

Casemanagement dementie is enkele jaren geleden door het Rijk overgeheveld naar de wijkverpleging. In Barneveld hebben we na goed overleg met de betrokken partijen ervoor gekozen om extra in te zetten op de coördinatie daarvan door middel van een ketenregisseur.

4. Stimuleer mantelzorg

We willen geen kostendelersnorm, maar wel een ruimere verlofregeling voor mantelzorgers. Met een mantelzorgfonds of -vergoeding stellen we werkgevers of werknemers in staat de overmatige kosten van mantelzorgverlof bij de overheid in rekening te brengen. Dagbesteding en respijtzorg dienen beschikbaar te zijn om mantelzorgers te ontlasten.

Er moet een Actieplan Mantelzorg komen voor het ondersteunen en ontlasten van mantelzorgers, onder meer door respijtzorg. Welzijn Barneveld en werkgevers dienen daar ook bij betrokken te worden. Dagopvang van/voor ouderen moet goed worden gefaciliteerd en georganiseerd.

Wat is de stand van zaken?

Op het gebied van mantelzorg zijn er verschillende (mooie) initiatieven. Zo is in Kootwijkerbroek en in Garderen algemeen toegankelijke dagopvang gestart. Daarvoor was in het verleden een WMO-indicatie nodig; tegenwoordig vindt dit plaats onder verantwoordelijkheid van Stichting Welzijn Barneveld, is een indicatie niet meer nodig en wordt de opvang gecombineerd met de bestaande inloop.

De mogelijkheden voor logeeropvang (dag- en nachtopvang) in het kader van ontlasting van mantelzorg worden onderzocht en momenteel vindt een pilot plaats. Afstemming met de zorgverzekeraars is daarbij een belangrijke schakel.

Het Steunpunt Mantelzorg bij Stichting Welzijn Barneveld krijgt steeds meer bekendheid en organiseert themabijeenkomsten, lotgenotencontact en cursussen voor mantelzorgers. Ook worden, met alle activiteiten en voorlichting, steeds meer jonge mantelzorgers bereikt.

5. Maak vrijwilligerswerk aantrekkelijker

We maken de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) voor vrijwilligers die met ouderen werken gratis.

Vrijwilligerswerk met ouderen is geen reden om te korten op de uitkering.

Landelijk werkende vrijwilligersorganisaties krijgen de kans om door het gehele land vrijwilligersnetwerken te verstevigen of op te bouwen. Barneveld.

De VOG is in onze gemeente al gratis; wij willen ook in onze gemeente landelijke vrijwilligersorganisaties zoveel mogelijk faciliteren. Stimuleer vitale ouderen om vrijwilliger te blijven en/of te worden.

Wat is de stand van zaken?

Het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet, ligt in de gemeente Barneveld boven het landelijk gemiddelde. Het is wel belangrijk om met het aanbod van vrijwilligerswerk goed bij de vraag aan te blijven sluiten. Ook hierbij speelt Stichting Welzijn Barneveld een belangrijke rol. Een project dat goed loopt, is 'Automaatje'; een nieuwe vorm van vrijwilligersvervoer, dat (vanzelfsprekend) voorziet in de vervoersbehoefte maar zeker ook bijdraagt aan de ontmoeting tussen mensen. Een ander mooi voorbeeld is dat van de 'Reiskoffer' waarbij jongeren die met het leerlingenvervoer naar school worden gebracht, leren zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen.

6. Laat jongeren vrijwilligerswerk doen in de ouderenzorg

Om het contact tussen ouderen en jongeren te bevorderen, worden jongeren gestimuleerd vrijwilligerswerk te doen in de ouderenzorg. We voeren daarom een maatschappelijke stage of maatschappelijke dienstplicht in en faciliteren jongeren die vrijwilligerswerk doen.

De maatschappelijke stage in gemeente Barneveld wordt goed gefaciliteerd; zo ontmoeten jong en oud elkaar op een laagdrempelige manier. Op de gemeentelijke pagina's wordt regelmatig verslag gedaan van jongerenvrijwilligerswerk bij ouderen. Hierdoor krijgt dit werk niet alleen aandacht en waardering en worden andere jongeren gestimuleerd om ook vrijwilligerswerk te gaan doen.

Wat is de stand van zaken?

De maatschappelijke stages worden in de gemeente Barneveld breed opgepakt en zijn ook voortgezet toen de Rijksfinanciering hiervoor stopte.

Alle scholen van voortgezet onderwijs doen eraan mee en het aantal projecten met allerlei verschillende organisaties groeit elk jaar.

In de Barneveldse Krant wordt regelmatig aandacht aan dit onderwerp besteed.

7. Stimuleer initiatieven waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten

Waar buurtcentra en keukens (in zorginstellingen) worden gesloten, willen we juist dat op lokaal niveau weer initiatieven ontstaan waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten en gezamenlijk kunnen eten.

We dagen gemeenten uit om deze initiatieven te ondersteunen.

De gemeente Barneveld stimuleert initiatieven waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten, samen eten en wonen. In elke wijk en elk dorp moet daar ruimte voor zijn.

Wat is de stand van zaken?

Ontmoeting is een belangrijk thema. Waar mogelijk stimuleren we initiatieven. Een aantal in dit verband belangrijke ontwikkelingen zijn:

- In de kernen Garderen en Voorthuizen worden nieuwe dorpshuizen gebouwd.
- In de wijk Zuid 3 is de Buurtkamer geopend en met het bestuur van buurthuis Bronveld wordt overlegd over de mogelijkheden voor de toekomst.

Daarnaast zijn er tal van activiteiten die op de site van Stichting Welzijn Barneveld en in de Barneveldse Krant te vinden zijn. Want ook buiten de buurt- en dorpshuizen zijn er tal van plekken waar men elkaar kan ontmoeten.

8. Maak meer ruimte voor passende woonvormen

We willen meer ruimte voor kleinschalige initiatieven waar mensen in een huiselijke en vertrouwde sfeer kunnen genieten van hun oude dag.

De financiering volgt de behoeften van ouderen.

De coördinerend bewindspersoon krijgt als opdracht mee hier werk van te maken, door het starten van een investeringsfonds en het bijeen brengen van woningcorporaties, die hierin ook een rol spelen.

De gemeente Barneveld blijft investeren in levensbestendige woningen. Wij willen in dat verband meer woonvormen voor ouderen ook in de dorpskernen met ruimte voor (respijt)zorg. Daarbij moet ruimte zijn voor de verschillende in Barneveld voorkomende levensovertuigingen.

De vraag naar verzorgingshuizen met de mogelijkheid van aanleunwoningen wordt steeds groter. Waar mogelijk faciliteert de gemeente en de Woningstichting Barneveld de zorginstellingen voor ouderen. De wachtlijsten in de verpleeghuizen moet korter worden en echtparen moeten ook in verpleeghuizen bij elkaar kunnen blijven wonen.

Wat is de stand van zaken?

De ontwikkelingen die hier worden geschetst, zijn een opgave voor de samenleving als geheel, waarbij de gemeente haar rol moet oppakken. Levensloopbestendige woningen maken deel uit van de woningbouwprogrammering. In de loop van 2020 wordt de nieuwe Woonvisie vastgesteld waarin meer inzicht

wordt gegeven in de achtergronden van woningaanbod en -vraag. Initiatieven van (groepen van) bewoners op het gebied van wonen en zorg worden positief ontvangen, we denken graag mee over waar en hoe ze een plek kunnen krijgen en overleggen met bestaande zorgorganisaties over de goede afstemming.

9. Investeer in passende en palliatieve zorg

Advanced care planning, waarbij ouderen hun wensen met betrekking tot zorg naar het levenseinde toe bespreken, wordt een belangrijk onderdeel van goede zorg.

Palliatieve zorg, waar mogelijk in de thuissituatie, wordt sterker in de zorg verankerd.

Diverse zorgorganisaties in de gemeente Barneveld gaan in het 'Platform Wonen, Zorg en Welzijn' rond het thema "levenseinde" samenwerken. Wij maken dit thema door middel van workshops of bijeenkomsten bespreekbaar.

Wat is de stand van zaken?

De onderwerpen rond het thema "levenseinde" krijgen, terecht, steeds meer aandacht. Stichting Welzijn Barneveld heeft een medewerker aangetrokken om te kunnen adviseren over palliatief terminale zorg. Daarvoor worden ook vrijwilligers ingezet en workshops georganiseerd. Dit zal de komende jaren nog verder groeien, is de verwachting.

10. Investeer in levensbegeleiders

Het kabinet stelt voor om stervensbegeleiders te gaan opleiden en benoemen.

Wij stellen voor om te investeren in levensbegeleiders; mensen die bij ouderen op bezoek komen, met hen levensvragen kunnen beantwoorden, een luisterend oor bieden en helpen waar nodig.

Geestelijke verzorging is nogal eens een bezuinigingspost, maar blijft – wat ons betreft – een essentieel onderdeel van verpleeghuiszorg en zorgnetwerken.

Geestelijke verzorging is essentieel om bij levensvragen te ervaren dat er ruimte en gelegenheid is om deze te kunnen delen. Wij willen dat de gemeente samen met Welzijn Barneveld, zorgverleners, zorginstellingen en kerken een netwerk van levensbegeleiders opzet, waardoor iedereen die behoefte heeft aan levensbegeleiding kan worden geholpen, ongeacht levensovertuiging.

Wat is de stand van zaken?

Er is al een landelijke subsidieregeling voor geestelijke verzorging thuis. In onze regio wordt dit door het Netwerk Palliatieve Terminale Zorg Gelderse Vallei (<https://www.netwerkpalliatievezorg.nl/geldersevallei/Geestelijke-verzorging>) vormgegeven. Dit is nog in de opstartfase. In aansluiting op 9. zal Stichting Welzijn Barneveld worden gevraagd hiervoor de lijnen voor de komende jaren uit te zetten. Overleg met andere organisaties zoals kerken en zorginstellingen is hierbij een belangrijke randvoorwaarde.